



MÓR VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT  
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE  
RÉSZÉRE

9. / napirend

BESZÁMOLÓ

A MÓRI TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGI TÁRSULÁS HAJLÉKTALANOK  
ÁTMENETI SZÁLLÁSÁBAN FOLYÓ 2023. ÉVI SZAKMAI MUNKA  
TÁRGYÁBAN

Mór, 2024.02.21.

Előterjesztő:

Fenyves Péter  
polgármester

Előkészítette: intézményvezető  
(Közigazgatási és Szociális Iroda)

---



**Az ülés típusa:** nyilvános

Zárt ülés esetében jogalapja:

- Mötv. 46.§ (2) a)   
Mötv. 46.§ (2) b)   
Mötv. 46.§ (2) c)

**Az előterjesztést véleményezte és az alábbi szempontok szerint tartalmáért felelősséget vállal:**

	Dátum	irodavezető neve, aláírása
<i>szakmai</i>	2024. 02. 13...	 Pintérné Auer Izabella
<i>gazdasági-pénzügyi</i>	2024. 02. 13...	 Laki Csabáné
<i>jogi</i>	2024. 02. 13...	 dr. Horváth Éva

**Az előterjesztés az alábbi döntési javaslato(ka)t tartalmazza:**

HATÁROZAT-TERVEZET SZÁMA: 1 DB	
Döntéshozatal rendje: egyszerű többség	Határozatot kapja: <ul style="list-style-type: none"><li>• Önkormányzati Iroda 1 pld</li><li>• Pénzügyi Iroda 1 pld</li><li>• Közigazgatási és Szociális Iroda 1 pld</li><li>• Hajléktalanok Átmeneti Szállása 8060 Mór, Velegi u. 29. 1pld</li></ul>
Minősített többség esetén jogalap: Mötv/SZMSZ ...	


**Az előterjesztést véleményező bizottságok:**

- Pénzügyi Bizottság  Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság  
 Településfejlesztési Bizottság  Szociális és Egészségügyi Bizottság

**Meghívásra javasolt:**

- Lőrincz Mária – Hajléktalanok Átmeneti Szállásának intézményvezetője

**A Képviselő-testület elé terjeszthető:**

  
.....  
jegyző



**BESZÁMOLÓ**  
**a Móri Többcélú Kistérségi Társulás Hajléktalanok Átmeneti Szállásában folyó**  
**2023. évi szakmai munka tárgyában**

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. § (1) bekezdés d) pontja alapján a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét. A hivatkozott jogszabály alapján a Móri Többcélú Kistérségi Társulás Hajléktalanok Átmeneti Szállásának vezetője beszámolót készített az intézmény 2023. évi tevékenységéről. Az intézmény fenntartója a Móri Többcélú Kistérségi Társulás, így a beszámolót a Társulási Tanács is tárgyalja februári soros ülésén.

Mór Városi Önkormányzat Képviselő-testületének 2024. évi I. féléves munkaterve szerint a Képviselő-testület a februári soros ülésén tárgyalja az intézményvezető beszámolóját, melyet az előterjesztés 1. melléklete tartalmaz.

*A Szociális és Egészségügyi Bizottság véleményét a Képviselő-testület ülésén ismerteti.*

A fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a T. Képviselő-testület elé:

**HATÁROZAT-TERVEZET**

Mór Városi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadja az intézményvezető beszámolóját a Móri Többcélú Kistérségi Társulás Hajléktalanok Átmeneti Szállásának 2023. évi szakmai munkájáról.

Mór, 2024.02.15.

  
Fenyves Péter  
polgármester



Móri Többcélú Kistérségi Társulás Hajléktalanok Átmeneti Szállása

## BESZÁMOLÓ

*a Hajléktalanok Átmeneti Szállásán  
folyó szakmai munkáról a 2023. év tekintetében*



Mór, 2024.

Lőrincz Mária

*szemhunyasnyi idő alatt hajléktalanságba lehet sodródni ...  
a lehetetlenség határát súrolja az onnan való visszatérés...*

A Hajléktalanok Átmeneti Szállása 1994-óta biztosítja a társult önkormányzatok területén életvitelszerűen tartózkodó felnőtt hajléktalan személyek ellátását, akiknél az ellátás hiánya a fizikai és lelki egészségüket veszélyeztetné, ám önmaguk ellátására - az intézményi elhelyezés során – képesek, és akik együttműködési készséget tanúsítanak a saját sorsuk, életvitelük rendezése érdekében.

Intézményünk engedélyezett férőhelye 32 fő ennek megoszlása 16 férfi, illetve 16 fő női férőhely és a téli krízisidőszakban (november 1-től április 30-ig) 5 fő időszakos férőhelyen. A 2023. évben az előző évekhez képest emelkedett a nők és a 40 év alattiak száma.

A hajléktalanság, mint fogalom egyfajta megfosztottságot jelent. Elsősorban megfosztottságot attól az alapvető szükséglettől, hogy az egyénnek legyen hol laknia, legyen tető a feje fölött. Ebből fakadóan viszont több, más szükségletét sem tudja kielégíteni, nem tud dolgozni, nincs mit ennie, kapcsolatai beszűkülnek, önbecsülése eltűnik. Talán így érthető, hogy miért nehéz kitörni a hajléktalan létből, hiszen nem csak egy problémát kell megoldani, hanem azok egész seregét.

2023. évben az éves kihasználtságunk tovább emelkedett az előző évhez képest (93%, tavalyi évben 89%), ami a 2022-ben elkezdődött „rezsiválság”-nak következménye. A segítséget kérők egyre fiatalabbak.

A lakók legnagyobb része móri lakos, de a kistérség falvaiból, községeiből is kerül be ellátott az intézménybe. / 2023-es évben: Pustavám 1 fő, Fehérvárcsurgó 1 fő, Bodajk 3 fő, Kincsesbánya 1 fő. Régebb óta itt élők között is vannak nem móri lakosok, illetve „átutazók”. /

Az elmúlt évek tapasztalata alapján elmondható, hogy a férfi rész kihasználtsága szinte mindig százszázalékos, a női részé viszont jelentősen kevesebb. Erre a tavalyi év rácsfol, a női részen jelentős emelkedés tapasztalható, kihasználtság 67%, ez 24%-os emelkedés a tavalyi évhez képest, jelenleg is a 16 férőhelyen 13 fő lakik.

### ***Személyi feltételek az intézményben***

Az intézmény dolgozói között a fluktuáció, mint jelenség nem figyelhető meg. Kicsi, de erős, összetartó munkahelyi gárda végzi itt a feladatait évről évre. A fennálló 6 álláshelyen 5 fő főállású, és két fő részmunkaidős kolléga tevékenykedik különböző munkakörökben. Tavalyi évben személyi változás történt, Schiffer Tiborné intézményvezető helyettes nyugdíjba vonult, 40 év munkavisztonnyal, félállásban helyettesítette Szelhofner Dezsőné. Ebben az évben vezető váltás is történt, Lőrincz Mária pályázott a meghirdetett intézményvezető állásra. 2023. szeptember 01. ő lett az intézményvezető, helyettese Narancsik Zsuzsa.

A téli krízisidőszakban az időszakos férőhelybővítéshez a személyi feltétel 0.5 fő, heti húsz órás segítő munkakörben dolgozóval emelkedett létszámunk (minden év november 1.-től-április 30.-ig). A kötelező orvosi ellátás heti 2 órában biztosított, a törvényi előírásoknak megfelelően. Havi 13 órában megbízásos jogviszonyban, pszichológusi ellátás áll a lakók rendelkezésére. A munkatársak 100 %-a rendelkezik a munkakörére előírt szakképzettséggel. A 2023-es évben minden dolgozónk teljesítette a továbbképzési kötelezettségét.

A szálló napi 24 órás nyitva tartású, munkarendünk megszakítás nélküli munkarend, ez azt jelenti, hogy a munkatársak váltott beosztásban, reggel 7-től este 7-ig, vagy este 7-től reggel 7-ig dolgoznak, hétvégén és ünnepnapokon is.

### ***Tárgyi feltételek az intézményben***

A tárgyi feltételek adottak az intézmény biztonságos működtetéséhez, de mindig vannak javítandó, fejlesztésre váró feladatok. Kaputelefon felszerelésére került sor 2023. évben, ami növeli a Szállón lakók biztonságát.

Az energia megtakarítás jegyében az egyik régi, elavult hűtőnket cseréltük le egy új, energiatakarékos modellre, illetve az irodai forgó és tárgyalószékekből vásároltunk újat. A mosógépeket a rendszeres használat nagyon hamar tönkreteszi, idén 3 mosógépet selejteztünk le. Félihari mosógépet vásároltunk, bízunk benne, hogy 1-2 évnél tovább tudjuk használni. A női I. szobában kicserélték a burkolatot, valamint meszelés történt a női konyhában és a férfi fürdőben. Népegészségügyi ellenőrzés előírásának megfelelően.



## *Szakmai munka az Átmeneti Szállón*

A 2023-as évben január 1-én 31 fő ellátott volt, év közben felvettünk 51 fő új ellátottat, 2023.december 31-én az ellátotti létszám 30 fő, 16 férfi és 14 nő. Az év folyamán 68 személy esetkezelése, gondozása történt.

A bekerülés az intézménybe az alábbi okok miatt történik

kapcsolati konfliktusok (válás, élettársi kapcsolatok felbomlása, szülőkkel történő összeveszés, nyugdíjas magára maradása stb.)

8 fő

gazdasági okokból bekövetkező hajléktalanság (munkanélküliség, önálló életkezdés és a lakáshoz jutás nehézségei, tartós szegénység, albérletet nem tudja fizetni)

22 fő

váratlan krízishelyzet (téli időszakban nem fűthető a lakása, albérlete megszűnt azonnali hatállyal, önkormányzati lakásból kilakoltatás miatt, munkásszállóról el kellett jönnie)

16 fő

Az új ellátottat egyénre szabottan, szociális munkával segíteni kell abban, hogy számára elérhetővé váljanak azok a szolgáltatások, melyek segítségével az egészségi állapotában, szociális helyzetében pozitív változás állhat be. A bekerülés után a szociális munka menete az, hogy akinek nincs jövedelme, azt jövedelemhez juttatjuk, munkalehetőség keresése, aktív korúak szociális ellátása, vagy rehabilitációs ellátás indokolt egészségügyi állapot esetén. Az intézményi gondozás során a szociális munkás jelenléte fokozatosan épül be a lakók hétköznapijaiba. Az együttműködés a közös munkában alapvető elvárás a lakóktól, ennek hiányában hathatós segítség nem nyújtható.

### **Jövedelem típusok szerinti megoszlás a jelenlegi ellátottaknál:**

- Bejelentett rendszeres munka 9 fő
- Közfoglalkoztatott 4 fő
- „Fekete munka” 5 fő
- Nyugdíjszerű ellátások 7 fő

- Rendszeres szociális segély aktív korúaknak 4 fő
- Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás 4 fő
- Nincs jövedelme 4 fő

A munkaképes személyek munkahelykeresésében segítünk, de ehhez van, hogy kevés a segítségnyújtás, mert vagy nem piacképes a lakónk / kora, egészségi állapota miatt / vagy sajnos a munkához való viszonya nem megfelelő. A tapasztalat az, hogy az az ellátott, aki dolgozni szeretne, igen gyors idő alatt talál munkát a környéken

Az átmeneti szállás biztosítja: az éjszakai pihenésre, a személyi tisztálkodásra, az étel melegítésére, étkezésre, a betegek elkülönítésére, valamint a közösségi együttlétre szolgáló helyiségeket, az ellátást igénybe vevő ágyneműjét, tisztálkodásához szükséges textíliát, személyes ruházatának tisztításához szükséges feltételeket, személyes használati tárgyainak biztonságos megőrzését, az ellátott részére nyújtandó elsősegélyhez szükséges felszerelést. A lakók biztonságát szolgálja a kaputelefon felszerelése. Így illetéktelenek nem tudnak a szálló területére bejönni.

Az intézményi ellátásért lakóink **térítési díjat** fizetnek. Lakóink jövedelmi helyzete változatos képet mutat: több ember nem rendelkezik semmiféle jövedelemmel, míg mások nyugdíj vagy munkaviszony által 100.000.- Ft-nál magasabb bevétellel rendelkeznek.

A 2023. évben az összes ellátottak által befizetett térítési díj összege 3.954.450,- Ft volt. Az év folyamán befizetett összes térítési összege majdnem megegyezik a tavalyi évben befizetett összeggel. A hátralék összege 2023. december 31-én 95.455.-ft. Az intézményi térítési díj összege az 48/2023. (II.15.) képviselőtestületi határozat értelmében napi 900.-Ft Ezt az összeget a jelenlegi 29 ellátott közül 10 ellátott fizeti, a 11 ellátott az intézményvezetői döntés alapján szabályozott 25 %-ot, a rendszeres jövedelméből, 8 ellátott jelenleg nem fizet semmit, mivel nincs jövedelme.

Az utóbbi 10 évben kötelező elő takarékoskosságot ír elő a szakmai programunk, ez azt jelenti, hogy az itt töltött idő alatt, minden lakó köteles saját maga számára takarékoskodni, minimum jövedelme 10%-át. (OTP Takarékoskálásra, mindenkinek egyéni számlája van, illetve OTP gépkocsi nyereménybetétkönyv), ami nagy segítség az újrakezdéshez az intézményből való távozás után (pl. kaució albérletnél).

## *Az intézmény szolgáltatásai*

Orvosi ellátás heti 2 órában, csomag-, és értékmegőrzés, napi 12 órában a lakók szociális és mentálhigiénés gondozása, az egyéni esetkezelés, szociális csoportmunka, közösségi szociális munka. Az átmeneti szállóról történő továbblépéshez az intézmény személyre szabott segítséget nyújt. Az intézményen belüli közösségi életet szervezi, a családi és társadalmi kapcsolatok ápolását segíti. A hivatalos ügyek intézését segíti, információt nyújt szóban és írásban.

Pénzbeli és természetbeni segítségnyújtás: az ellátott, aki jövedelemmel nem rendelkezik, kérheti a természetbeni juttatást, ami különösen: gyógyszer kiváltásához nyújtott támogatás, élelem biztosítása, okmányok megszerzéséhez támogatás, útiköltség egészségügyi ellátás igénybevételéhez.

2015. évtől munkánkat segíti és a szolgáltatásunk színvonalát emeli egy megbízásos jogviszonyban dolgozó, (havi 13 órában) pszichológus.

Az ő mentálhigiénés munkája során – az elmúlt évekhez hasonlóan - legnagyobb arányban a lakókkal történő heti rendszerességű beszélgetések, valamint a szociális munkatársakkal történő esetmegbeszélések folynak. A lakók egy része spontán jelzi igényét, másoknak az intézmény dolgozói javasolják a pszichológiai segítség igénybevételét, de természetesen ez önkéntes alapon valósul meg.

A lakók a beszélgetéseik során leggyakrabban az emberi kapcsolataik pozitív, vagy negatív alakulásával kapcsolatos örömeiket, bánataikat, erőfeszítéseiket, kérdéseiket, dilemmáikat osztották meg. Szóba kerültek a családtagjaikkal való kapcsolattartás fejleményei, a szállón, vagy a szállón kívül kialakuló barátságok, szerelmek érzelmi hatásai.

Visszatérő témák voltak a szállón együtt élő közösségben természetesen kialakuló feszültségek, konfliktusok, melynek során az emberi szolidaritás, együttérzés, a kölcsönös tisztelet és tolerancia fontosságának a megfogalmazása, és a konstruktív konfliktusmegoldások lehetősége, módja kapott hangsúlyt.

Egyik lakónk érzelmi krízishelyzetének (öngyilkossági kísérlet) következményeként kórházi ellátást igényelt, majd ezt követően szükségessé vált az ő rendszeres pszichés támogatása, valamint a közösség tagjainak segítése az események feldolgozásában.

A pszichológiai támogatás egyik fő célja továbbra is a lakók önmaguk iránti felelősségérzetének erősítése. Ez kiterjed az egészségi állapotukkal való törődésre, illetve – munkaképesség esetén – a munkavállalási törekvés motiválására, a munkahelyen való helytállásra, esetleges problémáik hatékony megoldására.

Alapcél továbbá a lakók önbecsülésének emelése, melynek útja a tisztelet megadásán túl, hogy minden lakó esetében keressük és visszajelezzük, újra és újra megerősítjük a személyiségük, az élettörténetük és a szállói közösségben betöltött szerepük pozitív oldalait. Ez nélkülözhetetlen ahhoz, hogy mind a saját, mind a sorstársaik emberi méltóságát tiszteletben tartsák, valamint ahhoz, hogy tudjanak bízni abban, hogy jelen helyzetükben is képesek konstruktív lépésekre.

A tartós betegséggel, illetve korábbi betegségből visszamaradt tünetekkel küzdő lakóinknál a lelki erősítés, a rehabilitációs erőfeszítések motiválása folyamatos mentálhigiénés feladat. Azokkal az alkoholfüggő lakóinkkal, akinél a mindennapi külső kontroll nem elég szabályozó erő, és időről-időre bekövetkezik visszaesésük, velük nyíltan, őszintén törekszünk a problémáról beszélni, és az egészségesebb feszültségoldó megoldások értelmét és lehetőségét megerősíteni feléjük.

2023 évben történtek halálesetek a szállón. Ezek feldolgozásában való segítség is része volt a mentálhigiénés munkának.

Az év végén – pályázati pénzből – sikerült elindítanunk egy addiktológiai csoportfoglalkozást, amelyet külső szakember végez. A programban olyan alkoholbeteg lakóink vesznek részt, akik munkaképesek és képesek szembenézni saját függőségükkel.

2023-évben is részt vettünk a hajléktalan emberek számának megbecsülésére szervezett az ún. Február 3 kutatáson, amelyet a szociális ellátórendszerben dolgozó szakemberek évek óta minden évben „az év leghidegebb napján” végeznek el. A február 3 kutatás megbízható képet ad azoknak az embereknek a szociális és egészségügyi állapotáról, akik kapcsolatba kerülnek a hajléktalanellátó rendszerrel és válaszolnak a kérdőívre.

### ***Egészségügyi munka***

A szálló lakóinak életkora 21 és 79 év között van, az igénybe vevők általános egészségi állapota nem mondható kielégítőnek, szinte mindenkinek van pszichés, mozgásszervi, belgyógyászati betegsége. Leggyakrabban előforduló kórképek között említhetjük a

szenvedélybetegségeket, szív- és érrendszeri elváltozásokat, magas vérnyomást, cukorbetegséget, stroke utáni állapotokat, emésztőrendszeri megbetegedéseket. Az ellátottak 80%-a alkoholizmusban, nikotinizmusban szenved. Tavalyi évben egy ellátottnak volt suicid kísérlete, kórházi kezelés és beállított gyógyszeres terápia után pszichológus segíti a gyógyulásban.

Lakóink egy része rendszeres orvosi kezelés alatt áll, állandó gyógyszeres kezelésre szorul. A receptek felírásában, ha szükséges, a kiváltásában és a gyógyszerek adagolásában segítjük az arra rászorulókat. Az egészségügyi intézményekkel való kapcsolattartás elengedhetetlen, szakorvosi vizsgálatokra, kontrollokra, kezelésekre időpontokat egyeztetünk.

A legyengült immunrendszer, a rossz általános állapot miatt gyakran fordul elő megfázás, köhögés, láz, hányás-hasmenéses megbetegedés. Intézményünk rendelkezik egy alap gyógyszerkészlettel, amiben láz- és fájdalomcsillapítók, torokfertőtlenítő, görcsoldó, valamint kötszerek és fertőtlenítőszeresek vannak, ezeket akut esetekben alkalmazzuk.

A Fehérvár Travel Alapítványhoz benyújtott pályázat kapcsán 2 lakónk új szemüveghez, egy másik pedig fogpótlás finanszírozásához jutott, mellyel az életminőségük javulását segítettük elő. Orvosi ellátás a Szállón heti 2 órában van. Új lakó érkezésekor a negatív tüdőszűrő lelet és az orvosi vizsgálat kötelező.

Minden hónapban az Egészségügyi szűrőnapon elvégezzük az ellátottak testsúly, vérnyomás és vércukor mérését. A mérés nem kötelező, de mindenki szívesen részt vesz rajta, ilyenkor gyakran kerülnek felszínre egyéb egészséget érintő kérdések is.

Bentlakásos elhelyezést nyújtó intézménybe 2023 évben nem került be senki, több lakó is várólistán van. Sajnos a tavalyi évben 3 lakónk hunyt el, közülük ketten a szállón haltak meg. Mindannyiuk temetéséről a hozzátartozók gondoskodtak.

2023-ben is folytatódott a pandémia elleni védekezés idején kialakított takarítási, fertőtlenítési rend, amit minden lakónak és dolgozónak betartott. A szokásos rutin takarításon felül a fertőtlenítésre nagy hangsúlyt fektettünk, havonta az egész intézményben „nagytakarítás” történik.

### ***Komplex művészeti terápia***

Változatos csoportfoglalkozások voltak a 2023-es évben az Átmeneti Szállón. A csoportfoglalkozások nagy jelentősége az együttműködésben, egymásra való odafigyelésben, toleranciában, társas kapcsolatok, interakciók tanulásában van. Lakóink csoportos kézműves

foglalkozásokon, vezetett meditációkon, hangfürdőkön, zenés-énekes műsorokon és kézműves és művészeti terápiás foglalkozásokon, ünnepeken vettek részt.

Kézműves foglalkozások közül többször volt karkötő készítés, melyeket ásványokból, kristályokból készítettek, készítettünk. A bemutató darab elkészítése után saját maguk készítették el saját ásvány karkötőiket. Voltak, akik a látásuk miatt nem tudtak gyöngyöt fűzni, ilyenkor volt, hogy a foglalkozás vezetője készítette el, volt, hogy a lakók segítettek egymásnak és elkészítették, megfűzték egymásnak a karkötőket. Nemezelés csoportos kézműves foglalkozások is voltak. Gyapjúból, birkaszörből készítettünk ékszertartókat. Sok türelmet, odafigyelést, kitartó munkát igényel, így ezeket fejleszti a foglalkozás a türelmet, kitartást és kitartó munkát. Tartottunk gonggal, nepáli hangtálakkal, dobbal meditációt. A gong, hangtálak ellazítják a testet, megnyugtatják a lelket, lecsendesítik az elmét. Volt vezetett meditáció, relaxáció, melynek során ellazítva izmaikat, le tudták csendesíteni gondolataikat. Mind a zenés, mind a hagyományos vezetett meditáción nagyon pozitív megtapasztalásaik voltak, melyet a megosztó körben közzétettek. Év végén a karácsonyi várakozás idején részt vettünk a városi adventi vásárban, ahol saját készítésű termékeink eladásából származó összeggel támogattuk a Bice-bóca egyesületet.

Élelmiszerbank által az ALDI Áruháztól kapott élelmiszer adományoknak és lakossági támogatásának köszönhetően tudunk havonta egy-két alkalommal közösen főzni. Ez a legaktívabb közösségi program. Sok lakónk vesz részt a közös főzésben, az étel előkészítésében, így igazi közösségi esemény, amikor együtt tevékenykednek, eközben nagy beszélgetések zajlanak, ami vidám hangulatban történik. Főzés után gondoskodnak arról, hogy annak is tegyenek félre ételt, aki épp akkor nincs jelen. 2023. évben központi raktárból is kaptunk adományt karácsony előtti időben, aminek nagyon örültek a lakók.

### ***Az intézményen belüli további szabadidős tevékenységről***

Tavaszi beköszöntével megkezdődött a virágládák, kertek beültetése.

Az intézmény gondozottainak szabadidős tevékenységéről, kis képes bemutató:

Tavaszi beköszöntével megkezdődött a magaságások rendezése, beültetése és egész éves gondozása.



Lakóink több természetvédelmi programban vettek részt.

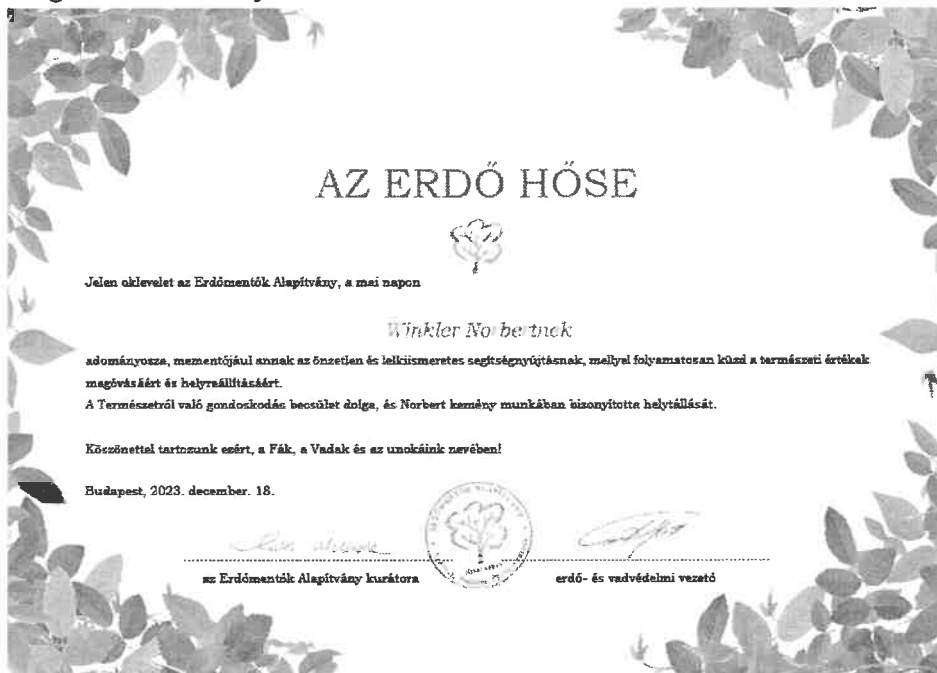
Egy érteskozmai villamosmérnök, Rádl Anikó kezdeményezésére a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság munkatársa és az Erdőmentők Alapítvány szervezésében Gánt határában minden évben építenek békaterelő kerítést. Idén harmadik alkalommal vettünk részt a Szálló lakóival.



Szintén a Duna-Ipoly Nemzeti Park és az Erdőmentők Alapítvány szervezésében élőhely kezelés a Bokodi-tó melletti lápréten a rekettrefűzek eltávolításával, az ott megtalálható védett orchideafajok élőhelyét mentettük két alkalommal.



Egyik lakónk az Erdőmentők Alapítvány által elismerő oklevélben részesült kitartó, megbízható munkájáért



Madárbarát programunk keretében decemberben megkezdtük a madáretetést.

Madáreléséget a Családsegítő Alapítvány biztosította.



Ahhoz, hogy adekvát módon tudjunk segíteni a hozzánk fordulóknak, mindenképpen meg kell ismernünk ezeknek az embereknek a nézőpontját, igényeit, szükségleteit; azt, hogy miként látják a világot és benne önmagukat; milyen készségeik, képességeik, milyen nehézségeik vannak. E skillek és hátrányok, személyes perspektívák leginkább természetesen a mindennapi párbeszéd során ismerhetőek meg – ugyanakkor szükség van egy olyan platformra is, ahol lakóink akár anonim módon is vállalhatják gondolataikat. Ez a platform pedig a minőségbiztosítási rendszer, melynek során több lehetőség is használható a véleménykifejtésre. Intézményünkben évek óta rendszeresen tartunk lakógyűléseket, van úgynevezett „panaszláda”, rendelkezünk különféle kérdőívekkel, valamint biztosított az egyéni igényfelvétel, mint opció is. Azért igen releváns e módszerek használata, mert ha megismertük ellátottaink igényeit, véleményét, képesek vagyunk korrigálni, bővíteni, módosítani a szociális szolgáltatást – ez pedig az elengedhetetlen fejlődés egyetlen útja.



A minőségbiztosítási rendszer két másik alappillére a szociális munkások állandó önfejlesztése, illetve az intézményi infrastruktúra fejlesztése is. A dolgozók folyamatos önképzési igényének megfelelően továbbképzéseken, műhelymunkákon vettünk részt, emellett fokozottan odafigyeltünk a burn-out-prevencióra is.

A 2023. évben végzett felmérés több tényezőjében is eltér a korábbi években megszokottaktól.

Először is a kitöltési kedv változott – sajnos negatív irányban: az anonimitás dacára a korábbiakhoz képest jóval kevesebben – 29 főből csupán 15 fő, egyenletes eloszlással 8 női lakó és 7 férfi lakó – válaszoltak a feltett kérdésekre, és közülük is több olyan személy volt, aki kihagyott bizonyos kérdéseket – volt, aki egész oldalakat is. Pedig maga a kérdéssor is változott, bővült, ezúttal nagy teret kaptak a kitöltők saját véleményük írásbeli kifejezésére, nem pusztán az „igen”, a „nem”, illetve a „nem tudom” -válasz beikszelése volt opció.

A kérdőív első öt kérdése a demográfiai adatokat mérte fel.

A válaszolók nemén kenti megoszlása kicsivel szélesebb lett, mint a korábbi években – a nőknél 34 és 73 éves kor-, a férfiaknál 32 és 68 év közé esett a merítés; összességében tehát a legfiatalabb válaszadó 32-, a legidősebb 73 éves.

Végzettség szempontjából hasonló adatokat kaptam, mint a korábbi évek során: a zöm nyolc általános iskolai osztályt végzett; míg kettő főnek nem volt lehetősége elvégezni ezt. Érettségivel ketten (2 nő) rendelkezik, kettő fő szakmunkásképző-, illetve egy fő szakközépiskolában tanult; a gimnáziumot ketten fejezték be. Megszerzett szakmáját egy fő (nő) tartotta fontosnak megadni (vendéglátóipar, eladó).

Családi állapot szerinti megoszlás – összességében -: kettő fő házas, hat fő elvált, egy fő özvegy, három fő hajadon és három fő nőtlen. Összefoglalva: a legtöbben egyedül vannak/voltak, ami nagyban nehezíti az előre jutást a mindennapi életben; nagy valószínűséggel közre játszott abban is, hogy adott lakók az Átmeneti Szállásra kérték felvételüket.

A soron következő kérdés a gyermekek számára kérdez rá – a nőknél átlagosan 4-, a férfiaknál átlagosan 2 gyermek született. A nők esetében nyolc gyermek a legtöbb, a férfiaknál ugyanez az érték 3 gyermek. Sajnos az is megfigyelhető, hogy a született gyermekek több esetben átmeneti nevelésbe kerültek, mert az édesanyjuk nem tudta eltartani őket.

A kérdéssor következő része már a hajléktalanságra helyezi a hangsúlyt – az első kérdés: „Hajléktalannak tartja-e magát?”. Érdekes, hogy összességében többen válaszoltak „nem”-mel, mint „igen”-nel. Ezek alapján arra következtethetünk, hogy a kérdezettek nagyobb százalékban gondolja az Átmeneti Szálláson való tartózkodást ténylegesen átmeneti jellegűnek, ami kifejezetten pozitív mind a lakók, mind a szociális munkások szempontjából. Hiszen sokkal hatékonyabban lehet egy motivált, életerős, agilis emberrel együtt dolgozni, mint egy már mindenbe belenyugvó, enervált, kiegészített személlyel. Itt persze csak az aktív korúakat érthetjük, ugyanis vannak, akik súlyos betegségük és/vagy idős életkoruk miatt

intézményünkben már csupán egy másik intézménybe kerülésben reménykedhetnek (idősotthon, szociális otthon), és ezt is csak több éves várólistákkal szembenézve.

Ezt követően arra kérdeztem rá, hogy a válaszoló mióta él az intézményben-, valamint, hogy lakott-e már máskor is itt. Az erre adott válaszok szintén széles spektrumon helyezkednek el: a „rangidős” helyel-közzel (az utcán éléssel felváltva) az intézmény megalapítása óta (1995) veszi igénybe az Átmeneti Szállás szociális szolgáltatásait, az „újonc” pedig egy hónappal ezelőtt kérte felvételét. A nők közül ketten, a férfiak közül négyen laktak már az intézményben korábban is, a többieknek ez az első ittlétük – ami nagyon jó, hiszen ez azt jelenti, hogy ezek az emberek jelentkezésükig sikeresen megoldották lakhatásukat.

Az intézményen kívüli lakhatás időtartama néhány naptól több évig is eltartott; jelenlegi lakóink albérletben, munkával egybekötött szálláson (lakókonténer, munkásszállás), szülőkkel, élettársi kapcsolatban, saját házban, rokonoknál éltek, mielőtt felvételüket kérték. A kiköltözéssel kapcsolatban hasonló válaszokat adtak: szociális otthonba, albérletbe, önkormányzati bérlakásba, saját gyerekeikhez költöznének, illetve egy válaszadó így fogalmazott: „Férjhez megyek 😊”.

Kapcsolattartás szempontjából a legtöbben úgy tervezik, hogy mind a lakókkal, mind a szociális munkásokkal maradnak majd kapcsolatban, amikor kiköltöznek. Ez a motiváció-, illetve az utógondozás sikerességét is garantálja. Hiszen, ha a még intézményi ellátott látja, hogy a társának sikerült visszailleszkeszteni a társadalomba, illetve nagyban javult az életminősége (munkát vállalt, állásban is marad, fizetni tudja a kiadásait, megáll a saját lábán), akkor ez egyfajta pozitív példa számára, amit követni érdemes.

A következő kérdés a kettő évig tartó ittlétre helyezi a hangsúlyt (elég vagy nem elég a kiköltözésre), és itt már lehetőség nyílt saját válaszra. A legtöbben a „nem elég”-re szavaztak, és indokul a következőket írták: kevés pénz, nehéz albérletet találni, „kaukciókat kérnek”, „Jelenleg nem keresek annyit”, magas albérleti díjak, „önkormányzati bérlakás meg nincs!”.

Ezután a szociális munka kerül sorra – majdnem minden válaszadó úgy érzi, megkapja a segítséget a szociális munkásoktól (vagy „nagy részüktől”).

Az esetgazda munkája is kiemelt – hasonlóak a válaszok, mint a korábbi kérdésnél, viszont egy fő jelezte, hogy nem elégedett. Utóbbi indoklásul azt írta: „Amíg a (...) nem jöttek ide, addig rend volt.” Azok, akik elégedettek, a válaszuk miéértjére ezeket a válaszokat adták: „Nincs semmi probléma velem”, „Mert mindenben segít, mindenhol ott a keze, ahol segíteni kell”, „Mert így érzem”. Viszont egy fő – bár sem igent, sem nemet nem válaszolt – fontosnak tartotta közölni: „Nem szeretnék válaszolni, nem sértésből, félre nem érteni.”

A szociális biztonsági hálóra is rákérdeztem – és örömmel láttam, hogy a 15 főből 14 fő családja és/vagy barátai tudják, hogy az Átmeneti Szálláson él, és ugyan ennyien tartják is a kapcsolatot velük. Aki nem, így indokolja: „Ők sem tartják velem, így én sem tudom tartani velük”, illetve van, aki fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy csak ő szokott elmenni látogatóba. Ez egyébként sajnos általános tapasztalat: a látogatók inkább intézményen kívül találkoznak hozzátartozójukkal, az intézmény területére nem jönnek be. Ez bizonyos fokon további szegregációt, stigmatizációt eredményez az ellátást igénybe vevők és az Átmeneti

Szállás szempontjából. Intézményünk ezek ellen több fronton is harcol: van aktív Facebook-profilunk, megjelenünk helyi közösségi rendezvényeken (például adventi vásár, ahová lakóink saját kézzel készített munkáit vittük eladásra, és a befolyó összeget jótékonysági célra adományoztuk), proaktívan kooperálunk a társintézményekkel, ápoljuk meglévő-, és bővítjük kapcsolati tőkénket; ugyanakkor nagy hangsúlyt helyezünk lakóink szociális biztonsági hálójának kiépítésére is, illetve megtanítjuk őket arra, hogy miért fontos az életben, ha nincsenek egyedül.

A közösségi élettel kapcsolatban is feltettem néhány kérdést (jól érzi-e magát az intézményben) – ennél a kérdésnél így oszlottak el a feleletek: nyolc igen, három nem, három is-is. Utóbbi kettő választ a következőkkel indokolják (hogyan az, ami hiányzik az intézményi életből): „család, és hogy nem lehetünk együtt”, „a szeretet, de nagyon”, „mégsem saját tulajdon”, „a” a családi légkör”, „a sok szabad kijárás”, „két-három ember eltávolítása”, illetve „sok gond van a Szállón, jobb lenne külön, otthon”. Ide vágó kérdés a soron következő: „Vannak-e barátai az Átmeneti Szálláson?” Erre a többség (12 fő) igennel felelt, kettő fő nemmel, egy fő pedig úgy érzi, „igazi nincs”. Az intézményi közösségi programokat tekintve színes palettáját kaptuk ismét a válaszoknak – „A cél, az kitűnő, de amíg ennyi műveletlen ember van itt, nincs hatása”, „azok jók – pl. a karácsonyiünnepség a Családsegítőben”, „szeretem”, viszont „sok lakónak kényszer, én úgy érzem”, „van, csak örömtelen”, „van, csak örömteljesebb lenne”; egy fő pedig így fogalmazott: „Sok mindent szoktunk kapni, és hogy közösen lehet dolgokat csinálni, és igyekszünk megfelelni.” – mindenképpen elgondolkodtató, hogy mi az, aminek szeretnének megfelelni. Ezek a válaszok mindenképpen további párbeszédet eredményeznek.

Jó volt olvasni, hogy intézményen kívüli programokon (mozi, színház, kirándulás stb.) is sokan szívesen részt vennének (14 fő), bár valaki megjegyezte: „jó lenne, de nincsenek”.

A kérdőív utolsó részében sok kisebb kérdést tettem fel, valamint – zárásként – egy saját vélemény/kérés/kérdés/panasz/javaslat kifejezésére lehetőséget adó részt.

Arra, hogy ki segít megoldani a problémáit, öt fő válaszolta azt, hogy „saját magam”, emellett „szocmunkások és saját magam”, „szocmunkások”, „szocmunkások és a gyerekeim”, „1-2 szocmunkás és az anyukám”, „esetgazda”.

Lakótársi konfliktusról nyolc fő számolt be, lopás elszenvedéséről szintén nyolcan, plusz egy „inkább hagyjuk”.

Az intézményi szabályrendszer hat fő szerint szigorú („de muszáj”, „most nagyon”), öt fő szerint nem, illetve „valami igen (italozás), de a tévzés szabályai nem!”.

Az Átmeneti Szálló általános állapotával minden megkérdezett elégedett.

Az utolsó kis kérdés fontos, és erős visszajelzést ad: az igazságtalan bánásmód meglétével/nemlétevel kapcsolatos – négy fő jelezte, hogy érezte már, hogy igazságtalanul bántak vele az intézményben, egy fő választotta az „is-is”-lehetőséget, a többiek egyértelműen a nemre voksoltak. Ki nem fejtették álláspontjukat.

Végül következzenek lakóink saját gondolatai, kérései, kérdései, panaszai, javaslatai:



Kettő fő jelezte, hogy ezeket a szociális munkásokkal beszéli meg; egy fő: „Kérés a Tanácsházától: Nagyon szeretnék innen elmenni, nem érzem itt jól magam; Panasz: a

szocmunkások kicsit jobban figyeljenek arra, amire megkérlik őket.”; további egy kifejtett válasz: „A válaszokból kitűnik, hogy nincs nyugalom, mióta itt van az XY, a Z-vel nincs baj. XYné a napi 12-13 órából nyolcat itt (férfi rész) van.”, zárásként pedig: „Nincs mit mondanom, mert nem akarok panaszkodni.”

### *Zárószó*

Ahogy a beszámoló elején írtam, a hajléktalanság egyfajta megfeszítottság, főképp alapvető jogoktól. Az intézmény továbbra is biztosítja a hozzánk fordulóknak számára a lakhatást, mint alapvető jogot, illetve segíti a többi alapvető szükséglet kielégítését (étkezés, alvás, biztonság, egészségi ellátás), de legfontosabb feladatunknak továbbra is azt tekintjük, hogy képessé tegyük az itt élő embereket a továbblépésre, arra, hogy önállóan tudjanak élni. Erre szükség van a nálunk élő emberek akaratára is, hiszen csak közösen tudunk célokat elérni. Viszont el kell fogadni, hogy vannak olyan lakóink, akik számára egészségügyi állapotuk miatt az önálló életvezetés nem megoldható, így számukra a társintézményi elhelyezés lehet csak hosszú távon a megoldás. Ez viszont jelenleg hosszú várólistákat jelent, a nálunk élőknek addig mi jelentjük az OTTHONt.

Mór, 2024. február 02.



Lőrincz Mária  
intézményvezető